

כנגד כל הסיכויים מאבקה של סילביה מרפת אורים

יוסי מלול – משק הבקר והחלב
hmb-malul@icba.org.il

זהו סיפור מופלא של רפת שכבר נגזר דינה לצאת מחצר הקיבוץ ולעבור לאתר אחר. במלחמה אישית נחושה ומלאת הפתעות, הצליחה סילביה גרין, מנהלת הרפת, לשנות כוון ולהביא להחלטה על הישארותה של הרפת באורים – כיום אין אחד שמצטער על ההחלטה

צמחייה פרחונית בכל רחבי הרפת

והכירו לה את פיטר האנגלי מקיבוץ אורים. וכך בשנת 1985 פתחה חיים חדשים בקיבוץ הדרומי וכיום יש להם גם 2 ילדים משותפים.

אסור לטעות במראה של סילביה, קטנה, מבטה צנוע, קולה שקט, אך היא תוססת עד מאוד ומלאת רעיונות יצירתיים

נחושה וממוקדת

אסור לטעות במראה של סילביה, קטנה, מבטה צנוע, קולה שקט, אך היא תוססת עד מאוד ומלאת רעיונות יצירתיים: "אני הייתי חברת צוות וביקשתי להחליף את אנדי, המרכז שעזב. אמרו לי שאני טובה למספר 2, הודעתי שאני יוצאת מהרפת ועבדתי במפעל. יואל זינגר, הרפתן הנצחי, נקרא שוב להחליף את מרכז הרפת ואני יצאתי ללימודי תעשייה וניהול ברופין. כשסיימתי את הלימודים קיבלתי קריאה מיואל

רפת עייפה שהרימה ידיים

בתקופת הרפורמה הייתה תנועה של רפתות לצאת מהבית ולעבור למקום "טוב יותר". השיקולים היו כלכליים בעיקרם, אך הצטרפו להם גם מחסור בצוות מקומי, רווחיות צנועה, עייפות מהרפת, קרבה למגורים ולמוסדות ציבור.

כך היה גם בקיבוץ אורים שהרפת שבו הייתה ישנה מאוד, תוצאות כלכליות נמוכות וכדי לעמוד בדרישות הסביבה, היה צורך בהשקעות גדולות. גם הצוות קרטע מאוד ואנדי, שריכז את הרפת בתקופה זו, אף הכין ביחד עם הנהלת המשק תכניות לאחד אותה עם אחת מרפתות מהסביבה.

סילביה נולדה בארגנטינה, התחתנה בגיל 18 וב-1978 עלתה לארץ מתוך ציונות והישר לקיבוץ מגידו, ושם נולדה בתה הבכורה. בת נוספת נולדה לבני הזוג בנס ציונה. בגיל 24 נהרג אישה במלחמת לבנון הראשונה

סילביה ליד היונקיה שהייתה הרפת הראשונה

פיננסית גרידא.

■ צריך לזכור שקיבוץ אורים הוא כפר בנגב והרפת עם כל ריחותיה היא חלק מסמלי הכפר שאליה מגיעים ילדים ומבוגרים להרגיש אחרת מהעיר.

הקרב הלך והתעצם

סילביה וחבריה ניהלו קרב רגשי טעון סמלים ואילו ההנהלה השתמשה בנימוקים כלכליים, מנופחים וקרים. הם הזמינו בדיקות כלכליות והנחו את הכלכלן להוסיף עלות מט"ש ב-4 מיליון שקל.

סילביה כבר הייתה מנוסה בהיותה פעילה פוליטית. "זהו הקרב על חיי הענף, אופי הקיבוץ וגם אתגר אישי מרתק". היא לקחה את

לחזור לרפת - הודעתי שאני באה רק לתפקיד הניהול ויואל הסכים. חשבו שיהיו להם חיים קלים והחליטו בהנהלת הכלכלית של הקיבוץ שאני אקח את הניהול, אבל אקבל ליווי. ביקשתי לשדרג את הרפת כדי להשוות אותה לרפתות אחרות. לא היה צוות מקומי והטענה המרכזית הייתה שבשביל אישה אחת לא יבנו רפת חדשה."

הקרב הלך והתעצם, סילביה הייתה נחושה להשאיר את הרפת בבית והנימוקים שלה היו פשוטים מאוד ועיקרם מעולמות רגשיים וסמליים. ■ זהו מקום עבודה לצעירים וצריך ליצור את האווירה כדי שהם ייקלטו.

■ הרפת ענף כלכלי מאוד ויכולה להביא רווחים יותר גבוהים.
■ רפת שיוצאת מהחצר תהיה גם רחוקה מהלב והיא תהפוך להשקעה

יואל זינגר

פעם רפתן תמיד רפתן

הקיבוץ נוסד ב-1.1.45 מכל מיני גרעינים ברעננה. עבדתי מגיל 7 ברפת בגדרה עם פרה אחת, בבית הספר בבו שמן ומשם להכשרה בגניגור לעבודה ברפת. בן 16 נסעתי לחתונה ונשארתי ברעננה. הרפת נוסדה ב-46 ברעננה ואני הבאתי את הפרה הראשונה מכפר ויתקין, הלכנו כל הדרך ברגל.

עלינו 10 חברים מרעננה להתיישבות במסגרת 11 הנקודות בנגב, היינו שנתיים בצפון וב-48 כולם סגרו את רעננה וירדו לנגב.

הרפת באורים נוסדה עם המשלוח הראשון שאפרים שמארגאד, מזכיר ההתאחדות, קנה בארצות הברית דרך הסוכנות. קיבלנו 30 פרות ב-12.49. אחר כך, קיבלנו משלוח אחד של פרות דניות אדומות שהיו מרובעות ושמןות - מחיר הבשר היה גבוה והן נתנו מעט חלב ולכן, מכרנו אותן בשוק. בשלב הבא הגיעו מבכירות מארצות הברית והיו טובות.

כמו כן, חיסלו את הרפת בבית קמה וקנינו מהם את הצידוד. הרפת גדלה, מה שהיום היונקייה, הייתה אז הרפת הראשונה, בהתחלה חלבנו ביד ואחר כך במכונה ניידת. ב-52 התחלנו לבנות וב-54 חנכנו את המכון - התחיל בטנדס 3X3, בהמשך שדרת דג וכך הוספנו עמדה ועוד אחת.

בשיא חלבנו ביד 10 פרות כל אחד, קצרנו את הירק לבד, הרפת

ציונה, סילביה, יואל ונעמה

הייתה מבוקשת ורוב החברים עבדו בסביבתה. בשנות ה-60 עבדו 2 דרוזים בחליבות הלילה בנוסף לחברים. עד היום רכזי הרפת הם רק רפתנים, חברי אורים. הדרכת רפתות בגרופית וביטבתה.

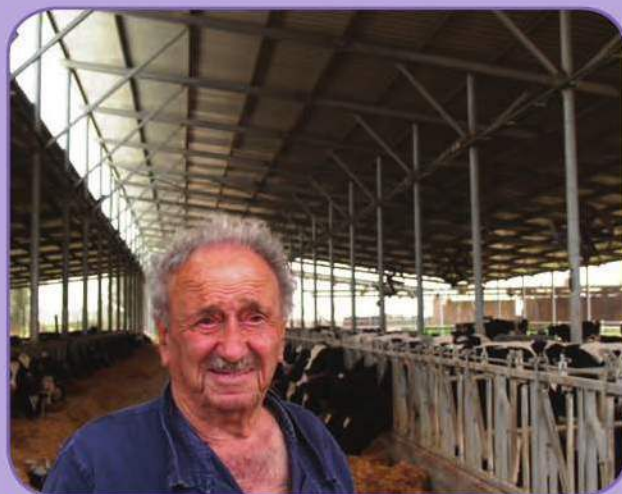
איך עזרת לסילביה במאבק הגורלי ברפת?

"ריכזתי עד שנת 1960 והלכתי לתפקיד רכז קניות. חזרתי, הייתי מזכיר, רכז בניין - כל 7 שנים יצאתי וחזרתי עד שהגיעה סילביה. והיום אני כבר בן 80 והיא לא צריכה אותי.

לסילביה "עשו את המוות" ורצו להוציא את הרפת, היא נלחמה ואני עזרתי לה כי האמנתי מאוד בחשיבות הרפת - צעירים ונוער, חינוך לעבודה וזה ענף שהרוויח כסף. לא היינו בטופ אבל ברווחים היינו טובים מאוד.

קיבוץ בלי רפת הוא לא קיבוץ! ואסור לחסל אותה. חיים ילין והי"ר, התנגדו לרפת וניסו לשים רגליים. הייתי בטוח שלא נפסיד. זו פרנסה, שכר עבודת חברים. סילביה עשתה את העבודה הכי-כני. היא עשתה את כל העבודה עם כל העוזרים והעוזרים ואני הייתי באספות. אומרים ש"יואל אומר מה שבא לו ולא עושה חשבון לאף אחד."

הקיבוץ השתכנע וכיום אף אחד לא מצטער! בימים אלה נתנו אישור לתכנון מכון חליבה פרלל והולכים לבנות בעוד שנתיים. ■

יואל זינגר - הרפתן הנצחי

הישן בקיבוץ רעים, בברור חיל, בכפר עזה. צילמנו עגלות יוצאות מבארי לרפת הנגב, דיברנו עם אנשים, נסענו לקריית ענבים וצילמנו חורבות. עלינו למעלה החמישה והגענו למפלסים - שתי רפתות שנשארו בבית. כולם נרתמו - כל האזור עזר לי ברצון רב. עשינו סרט ומוזיקה דרמתית, הבאתי טלוויזיה מהבית והקרנו לחברים, העברנו את הסרט במעגל הפנימי של הקיבוץ. את העריכה של הסרט עשה חבר משק גיא ציטרונוביץ ודן בויקו, שהיה אז תלמיד במגמת קולנוע, עזר עם הציוד וההקלטות".

ההכרעה וביסוס הענף

וכך, אחרי 5 אספות והצבעות סוערות ונרגשות נגשו להצבעה אחרונה ומתחת בקלפי. ברוב מוחץ התקבלה החלטה להשאיר את הרפת בבית - תחושת ניצחון עצומה והרגשת הקלה, העבודה הקשה מתחילה רק כעת. השנה הייתה 2006, ממש ערב סגירת תקופת הרפורמה. עוזי, כפי שהבטיח, הלך עם סילביה. עוד במהלך המאבק הצליחה סילביה להעביר שיפוט לרפת. **ריאד**

לצוות הרפת - לחנוכת הרפת המחודשת

לכל חברי הצוות הנאמן
העובדים בלי חישוב של שעות וזמן
ודואגים לרווחת הפרות ולשלומן.

ביום זה, של השלמת המבצע
שלוחה לחיצת יד חזקה ואמיצה
מכל (או מרוב) חברי הקבוצה.
לצוות שתמך, עזר ועודד
את סילביה במאבקה הדי בודד.

ומילה מיוחדת וחמה
לסילביה שהשקיעה את הלב והנשמה.
יש מי שחושב שניהלת מאבק
לא כלכלי ובלתי מוצדק
אך גם אלה יסכימו וודאי
שניחנת בכושר פרסום ויחסי ציבור בלי די,
ועכשיו רק נשאר המאבק לסיים
ואת כל שהבטחת, להגשים ולקיים.

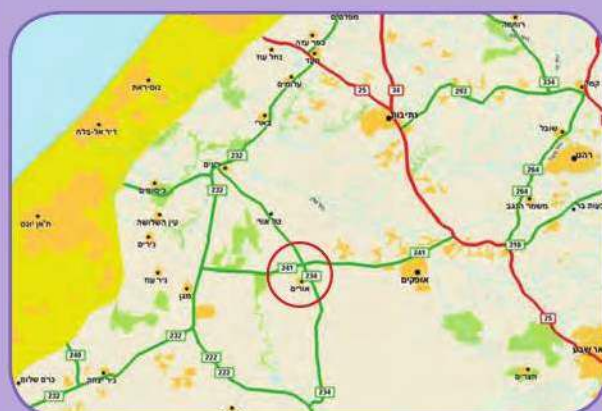
הוכיחו מעתה, קבל עם ועולם
שהצד היה נכון - החוב ישולם
ואנו נמשיך ליהנות, כדברי השיר
מריח הזבל, ניחוח חציר
ומזרימת חלב, חמה, מהבילה
היישר מהרפת לתקציב הקהילה.

עלו והצליחו!

נכתב ע"י אילנה בקר ז"ל
לכבוד חנוכת רפת אורים בט"ו בשבט 2007. ■

קיבוץ אורים

קיבוץ בחבל הבשור, 9 ק"מ ממערב לאופקים ובו כ-470 תושבים, השם סמלי. נמנה עם 11 היישובים שהוקמו במוצאי יום הכיפורים תש"ז, 6 באוקטובר 1946, בנגב ובדרום. קיבוץ אורים הוקם בידי גרעין של ילידי הארץ ועולים מבולגריה ושכן תחילה ליד מצפה גבולות. במלחמת העצמאות עברו מייסדיו למקומם הנוכחי והשתכנו במשטרת עימרה. במלחמת העצמאות הוקם ליד הקיבוץ מנחת למטוסים שהביאו אספקה לנגב במסגרת "מבצע אבק" הקיבוץ כיום עדיין שיתופי, 180 חברים רובם מבוגרים, הקיבוץ נותן 4 שנות לימוד אקדמיות לבניו עיקר הפרנסה מהחקלאות וכמה יזמויות. ■

קיבוץ אורים בנגב המערבי

נערי התיכון ואת הוותיקים ועשו הפגנות ברחבי המשק וגם במהלך האספות הסוערות. הימים היו ימי ההתנתקות מעזה ונעשה שימוש רחב בשלטים כתומים שהמחישו את תחושת הגירוש. בחדר האוכל היו שלטים רבים וצבעוניים ובאספות היה בלגן גדול. ראש המועצה האזורית היה חבר בהנהלה הכלכלית והחליט להתפטר, מרכז המשק התפטר אף הוא. וכך עשו עוד כמה מחברי הנהלה הכלכלית "אמרתי שנכון שכיום אין צוות, אך אפשר לבנות אותו מחדש וזה תלוי בהנהלה, כל דבר אפשר ללמוד. הבאתי את יורם שפירד לאספה, הוא שסיפר איך שיקם את כרמיה וגם הבאתי את מריטו וכרמל יערי ושמיל לשיבות הנהלה הכלכלית, אך המתנגדים נשארו בשלהם." כך נמשך המאבק, אספה אחר אספה, והכרעה לא התקבלה, כדי לבדוק עוד ולהביא הוכחות משני הצדדים. יואל זינגר, המנהל הנצחי של הרפת, בן ה-80, התגייס למאבק וקרא בהתרגשות שהם הורסים לו את מפעל החיים. עמדתו של יואל דרבנה מאוד את סילביה להמשיך, וכך כל הקיבוץ עסק חודשים אחדים רק בשאלה - האם יש מקום להוציא את הרפת או להשאירה בבית. המאבק יצא לגמרי מהמגרש השפוי ועבר לקרב אמוציות של תומכי הרפת ומתנגדיה. עוזי דורי הגיע להיות מרכז משק חדש והוא הודיע באספה שיקבל את החלטת הקלפי. "הלכתי לבית הספר "מעלה בשור" (כיום "נופי הבשור"), יש שם לימודי קולנוע, ביקשתי מכמה תיכונים עזרה, הצטיידנו במצלמה ובמיקרופון ונכנסנו לכל קיבוץ שבו עזבו רפת. הגענו למכון החליבה

בקיר: "אודי טל, דב פלג (דובק) ויוסי שהרבני".
עוזי נרתם לקידום בניית סככה חדשה, ועוד אחת משודרגת, וההשקעה הגיעה לכ-3.6 מיליון שקל ללא החזר מענק רפורמה.
בהתרגשות רבה חנכו את הרפת בט"ו בשבט 2007, ליוו את הטקס בנטיעות ברחבי הרפת ובמיוחד עץ חרוב ועצי זית ונטיעות ב"שביל החלב".

"שנתיים אחרי, הבנייה עשתה טוב לרפת ולפרות - בשנים 2008 ו-2009 התוצאות היו מעולות, הקלטור חסך כסף וכך השתפרנו באופן חד ומתמיד".

לרפת כיום יש הנהלה מקצועית וההחלטות עוברות להנהלה הכלכלית. תמיד מקבלים בשמחה ייעוץ, רעיונות והדרכה של החברה הטובים: רצ'ה, כרמל יערי, יורם שפירד, מריטו, שמיל, ד"ר גבי קניגסולד ועוד רפתנים, כמו כן, ממומחים משה"מ, מהחקלאית ומההתאחדות שעושים זאת מכל הלב.

מכסה החלב של כ-3.4 מיליון ליטר, 300 פרות, חליבה במכון הישן כ-4 שעות בממוצע.

הצוות מורכב מ-10 עובדים, 5 שכירים והשאר חברים - מתוכם 3 נשים - סילביה, סגניתה נעמה וציונה שעבדה ברפת בתיכון וכיום היא בשלב של עבודה מועדפת אחרי הצבא. הגברים הם: אל דומא, יחיא

החרוב ב"שביל החלב"

ממשרד החקלאות עזר לה מאוד ואמר לה מה להביא וביחד מילאו את כל הטפסים והדרישות ועברו שיפוט לאחר מכן, רפת אורים גם קיבלה רישיון עסק.

פלג אוריון מתנובה וגם במשקי הנגב עזרו מאוד, "אך היו שלושה חברי משק (חוץ מיואל) שללא עזרתם, היה קשה מאוד ללכת "עם הראש

יורם שפירד - תומך ומגבה

"נכנסתי ללוות את הרפת יחד עם סילביה, כתזונאי מטעם מכון התערוכות "מתמור". זו הייתה אחת הרפתות הגרועות - רפת מיושנת, עם תוצאות כלכליות ומקצועיות נמוכות יחסית. העגלות היו מורבעות עם עגלים!

לא היו תשתיות וסילביה ביקשה "לעשות מה שעושים משקים אחרים ומצליחים. אין סיבה שאנחנו לא נהיה מהמצטיינים בארץ" - אני תמכתי ועזרתי.

הנהלה הכלכלית רצתה להוציא את הרפת וסילביה עברה מבית לבית, עשתה פרסומות ונלחמה להשאיר את הרפת בבית - קיבוץ לא יכול בלי רפת!

במקביל הרפת השתפרה, תוך כדי התהליך היא הוכיחה שיש שיפור בצוות, בתנובה - חיילים טובים שמוכנים להילחם, חלקם אנשי המקום וחלקם שכירים שהיו ותיקים ברפת.

סילביה טיפלה בקשיים בצורה מעוררת התפעלות. באמצע התחלפו מרכזי משקים ואני הוזמנתי לאספה להסביר איך אפשר לעשות רפת לבד ולא שותפות.

אמרתי שהשותפויות עד כה אינן מצליחות. הבאתי מספרים טובים מרפתות בודדות באזור - כלכליים ומקצועיים - אם עושים פעולות פשוטות אפשר להצליח.

ההשקעות ברפת בודדת קטנות יותר מהשותפות וכל מה שהיה צריך, לשכנע את החברים לתת לה זמן ראוי ובהשקעה סבירה היא תצליח. באספה אמרו שאי אפשר להצליח ברפת הנוכחית ובדברי תשובתי פירטתי את השינוי הגדול בשנה וחצי מאז שסילביה נכנסה לניהול - היא בולדווז שכל פרט חשוב לה וגם לצוות שרץ איתה.

עוזי דורי, מרכז המשק הנכנס, נלחם בתחילה בסילביה ואחר כך הצהיר שאם ההחלטה תהיה להישאר הוא ידחוף לביצוע ההשקעות הנחוצות ברפת, ששנים לא השקיעו בה.

סילביה ממוקדת מטרה ומספיקה המון

סילביה לא יודעת לוותר, לוחמת נועזת היא הולכת עד הסוף במה שהיא מאמינה.

היא עובדת מהלב ומצליחה לדחוף בכל הכוח - בסופו של דבר הרפת התקדמה באופן דרמטי - ב-2008 היא חרגה מהמכסה בהיקף גדול מריטו ורצ'ה עוזרים מאוד. היא לא מתביישת לשאול - נעמה, מספר 2, עוזרת מאוד להחזיק את הרמה המקצועית - הן תאומות, אוהבות את העבודה ומשקיעות את הנשמה, הרבה מעבר לניהול עסק רגיל - אני ממשיך ללוות אותם.

לסילביה יש אופי של איכפתניקית - לא יודע מתי היא מספיקה ללכת לישון, היא פעילה באופן מתמיד במשמר האזרחי, במוסדות ובוועדות רבים וגם מנהלת משפחה וענף בקיבוץ.

■ להוריד בפניה את הכובע!"

יונקייה ממוגנת בעקבות גל נגבות באזור

עבודות חמר לפיסול סביבתי

יש סידור וכל אחד יודע מה הוא עושה בהגיעו לרפת. הרבה יוזמות לשיפור מראה הרפת ורווחת הפרות והצוות. סילביה לא מסתפקת בעבודה האחראית ברפת והיא מתנדבת ב"מתמיד אשכול", מג"ב כפרי בכל שטח אשכול ועד הגבול ברמת הנגב. השתתפה בתפיסת הרבה גנבים, גם בתוך הקיבוץ.

ב-2004 גנבו 35 עגלים ובעקבות הגנבה מיגנו את כל הרפת. כיום היא חברה בוועדת הקליטה של הקיבוץ, בוועדת ביטחון, חברת מועצה בקיבוץ וחברת מליאת המועצה האזורית אשכול, ושם היא חברה בוועדות המכרזים ואיכות הסביבה. כמוכן, חברת מועצה ב"החקלאית".

■ אכן, עם אישה כמו סילביה אפשר להגיע רחוק!

(ביונקייה), סברי (בהחזקה) ונאג'י (על ההזנה) כשכירים, אינון ושוקי חברי משק ואילן הוא בן משק.

מזריעים כל השנה וגם בשבתות, רק עם שיאון.

בשבת יש עדיפות לעבודת חברים - השכר 25 שקל לשעה לחבר ועוד חלק זהה לטובת הקהילה.

כל חליבות הערב מתבצעות על ידי הצוות, פרט לערב שבת.

ניהול נשי - הצוות יודע מה לעשות ועד 09.00 רוב העבודות מסתיימות חוץ מעבודות יונקיייה, חליבות צהריים ולילה ושמירת לילה.

חליבת הבוקר כיום מתחילה ב-03.30 ועד 7:30 היא מסתיימת. יתר העובדים מגיעים ב-7 בבוקר, המאביס ועובד היונקיייה מגיעים ב-06.00 - סוגרים עולים והרפת פנויה לקלטור.

תכנון. ניהול ופיקוח
בהקמת רפתות בארץ ובחו"ל

אגרופולן בע"מ
מהנדס אפנר הורביץ
באר טוביה 83815
טל. 08-8602272
www.agroplan-il.com

אגרו AgroPlan

התמחות בתכנון מבנים חקלאיים